

بررسی مدیریت پسماند در یکی از بیمارستان‌های فوق تخصصی تهران

دکتر مهدی فرزاد کیا *

علی‌رضا انصاری **

دکتر محمدمهدی امام‌جمعه ***

* دانشیار مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تهران

** دانشجوی کارشناسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تهران

*** استادیار بهداشت محیط مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، تلفن ۰۹۱۲۶۲۱۶۱۴۱

Email: m_emamjomeh@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۲/۲۴

تاریخ دریافت: ۹۰/۴/۲۵

* چکیده

مدیریت غیر اصولی پسماندهای بیمارستانی تهدیدی جدی برای سلامت بیماران، کارگران، مردم و محیط زیست محسوب می‌شود. در این راستا، مطالعه حاضر با هدف بررسی مدیریت پسماندهای بیمارستانی در یکی از بیمارستان‌های فوق تخصصی تهران در سال ۱۳۸۹ انجام شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسش‌نامه وزارت بهداشت استفاده شد که با حضور مستقیم در بیمارستان و طبق مشاهده و مصاحبه با افراد مرتبط با مدیریت پسماندهای بیمارستانی تکمیل شد. در کل، میزان پسماند جامد تولیدی این بیمارستان به طور متوسط ۱۷۵۰ کیلوگرم در روز بود. از این میزان، سهم روزانه پسماند جامد معمولی، عفونی و تیز و برنده به ازای هر تخت فعال به ترتیب ۵۴/۱۳٪، ۴۳/۴۶٪ و ۲/۴۱٪ بود که نشان‌گر عدم وجود مدیریت مطلوب پسماند در این بیمارستان بود و اقدام اساسی جهت جداسازی پسماندهای عفونی را مورد تأیید قرار می‌داد.

کلیدواژه‌ها: مدیریت، پسماند بیمارستانی

* مقدمه:

مدیریت پسماندهای بیمارستانی کاملاً متفاوت و اختصاصی است. پایش مستمر و فراگیر عناصر مدیریت پسماند باید در دستور کار مدیریت مراکز بهداشتی و درمانی کشور قرار گیرد. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی مدیریت پسماندهای بیمارستانی در یکی از بیمارستان‌های فوق تخصصی تهران انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه توصیفی در سال ۱۳۸۹ در یکی از بیمارستان‌های فوق تخصصی تهران انجام شد. این بیمارستان ۶۰۰ تخت مصوب داشت که از این تعداد، ۵۷۲ تخت آن، فعال گزارش شد. این مرکز دارای ۱۹ بخش بستری و ۱۱ اتاق عمل بود. تعداد کارکنان بیمارستان ۱۴۰۰ نفر بود که ۱۰۰ نفر از آن‌ها در بخش

دفع غیر اصولی پسماندهای بیمارستانی تهدیدی جدی برای سلامت بیماران، کارگران، مردم و محیط زیست محسوب می‌شود.^(۱) شایع‌ترین مخاطره‌های بهداشتی در زمینه مدیریت ضعیف پسماندهای بیمارستانی، بروز عفونت‌های بیمارستانی و انتشار بیماری‌های خطرناک نظیر ایدز، عفونت‌های ویروسی، هپاتیت ب و افزایش شیوع این بیماری‌ها در کارکنان شاغل در بیمارستان‌هاست. بر این اساس، توسعه مدیریت پسماند بیمارستانی و بهبود سیستم دفع آن‌ها، ضرورت بهداشتی در کشور است.^(۲) مقایسه عناصر مدیریت پسماندهای بیمارستانی و شهری نشان می‌دهد که غیر از عنصر بی‌خطرسازی پسماندهای بیمارستانی، بقیه عناصر با هم مشابهت دارند. اما واقعیت این است که به دلیل ماهیت متفاوت پسماندهای بیمارستانی، عملکرد این عناصر در